

ԵԳԻՊՏՈՍ

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, 4 ՄԱՐԿԱՆԵՐ:

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ շրջանում մեր կալվածքային գաղութային իշխանության 25-ին 39 ճամբարով ունենալով մեջը: Ըստ ճամբարի առած թվագրության երևում է, որ մեր չին խոսքը, միայն լատին գրությամբ գրված է: ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, մանրամասնաբար կրճատատեն: ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ շրջանում ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ խրկված է առաջին կառավարության նամակները տանելու:

Մ. Ե. ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, որ մոտեցող գաղութային շրջանում հիմնականում անհատական լատինացի, այսօր մեկնեցաւ Գաղութային երկրում, ուսկից ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ պիտի երթայ որ կալվածքային անհատական շրջանում մտնայ: Մ. Ե. ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ հասեր էր վերջին թվագրության շրջանում:

Լ. ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ թարգմանություն ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ իշխանի լատինացի Գաղութային ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ գնաց: ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ լատինացի մեջ պտույտ մը ընկել է ետև:

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ մեջ ալ ժամանակի ձայն չի լրջել: ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ Գաղութային ալ ազատ է այս հիման ղուլներին, բայց այս օրերս մեծ սուգ պատճառեց առողջութեան ժողովներին մեկ անգամ մեծանալով, որ ռուսաց կառավարութեան կողմէն լատինացի խրկ կրւած էր, այս հիման ղուլներին վրայ նոր բնութիւններ ընկել:

ՄԱՆԿԵՐՈՒՄ

ՍԵՆՏԵՐ, 11 ՄԱՐԿԱՆԵՐ:

Ըստ օրերս աղմուկի մը պատահեցաւ ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ մեջ, որուն պատճառը փառային քահանայ էր, որ շատ զուրկ ու բիրտ մարդ մը ըլլալով մեծ շիրտով թիւն տրվաւ հասարակութեան:

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ լատինացի մը որ ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ կրթական մեկ իրադարձ մը ծախու առաւ ու կառավարութեան պարտական մնաց, ինչու որ ցորենին զինը ցած ըլլալով չի կրցաւ ժամանակին վաճարել: Բաժանահան կանչեց այս մարդը ու ստիպեց որ շուտով հա-

Բայց այս ըսածիս բնաւ ականջ չի զննել, կրկին անգամ սկսաւ ստիպել որ նաւակը թեթեւեղեմ, նաւակին վար նետելով, որն որ անհնարին էր. վասն զի արդէն շատ վեր ելած էինք, ու հոն ալ գէպի ծովը կը տանէր մեզ: Ըստ պատճառաւ քիչ մը վախ մտաւ սիրտս ու ժանիքով մը ըսի անոր որ հանդարտ կենայ ու ձայն չի հանէ: Բնականաբար քիչ մը մամուլով իր խոյրը (շափղան) գէպի վեր նետեց բարկութեամբ, ետքը վրայի հանդերձն ալ հանեց անանկ ըրաւ ու պոռաց, — Եստ աղէկ... հիմակ աւելի թեթեւ եմք, ալ աւելի առաջ պիտի երթանք. ու սկսաւ վզնոցն ալ արձրկել:

— Ես ի՞նչ կընես, ըսի անոր, թէ և գիտակով (տիւր պիւնով) ալ նայելու ըլլան վարէն, չեն կրնար ճանչնալ քու ով ըլլալդ:

— Ես, ըսաւ, շատ մի վստահիք քու կարծեացդ վասն զի կընաւիս. Ես ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ տունը եղողները սրտուս են:

Ըսանկ կըզգէր ան բոխիկը որ նոյն քաղաքին մեջ հռչակաւոր տուն մը ունէր առողջութեան, որ յատկապէս մտաց հիւանդութիւնները բժշկելու համար հաստատած էր:

տուցանէ իր պարտքը, առանց մոտիկ ընելու ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ խոսքերուն. մանաւանդ թէ սկսաւ անոր պատուոյն ալ զպէս նախատել խոսքերով: Ըստ մարդը որ 65-70 տարեկան է, օսման համար չին ղենուր, ներքէն մէկը ըլլալով քսանի չափ ալ մարմնոյն վրայ վերքի նշան ունենալով, չի կրցաւ համբերել անոր ըրած յանդիմանութեանը ու մտածեց որ վրէժ առնէ: Ուստի տուն գնաց, կարգի դրաւ իր բոլոր գործքերը ու ազատութիւն տրւաւ գերիներուն. հետեւեալ օրը իր կնոջը ու զաւակներուն հրաժարական ողջոյնը տալով՝ զոյգ մը ատրճանակ, հրացան մը երկու եղջիւղ և մեծ սուր մը առաւ ու հեծաւ ձին որ երթայ քահանայի գոմայ, որ այս միջոցիս իր տրնէն ելեր պալատը կերթար: Բաժանահան հետ շատ խափառներ ու ծառաներ կային. բայց լալիօղջին չի թողուց որ առաջ երթայ. պարպեց վրան ատրճանակը ու ձգեց գետինը արեւին մէջ: Խափառներ մէկը ուղեւոր իր տիրոջը վրէժը առնելու, ինքն ալ գնաւով մը զարնուեցաւ. նըմանապէս իրեք հոգի ալ այս կերպով մեռցուց: Ետքը սուրը քաշելով վերաւորեց նաւ չորս ան ձինք. այս խուլութեան մէջ ինքը ճամբայ առաւ ինչպէս իր բնակարանը: Հասաւ հոն ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, կապեց ձին դրան, վեր ելաւ կնկանը խուցը ուր տեղ էր զաւակներուն մէկն ալ, անանց մնաք բարով ըսաւ ու մեկնեցաւ: Ըստ միջոցիս մեջ մէկը չէր համարձակեր ոչ տունը կրկնելու և ոչ ձիուն զպէսելու. ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ փողոցներէն անցաւ ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ, կարկուտի պէս գնաւ անորուն մէջէն որ տարօրինակ զիպաւով մէկն ալ չի դպաւ իրեն: Հասաւ ողջ առողջ իր կալաւ, ծր ու աշտարակի մը մէջ գոցեցաւ, միտքը դնելով պաշտպանել զինքը ինչպէս մեռնիլը: Կրտսէի թէ 7 կամ 800 հոգի վրան խրկուելով չի կրցան բռնել զանիկա, և թէ 2000 էն աւելի հրացան պարպեցին վրան ու մէկն ալ չի դպաւ: Ընանկ որ զինւորները անխոցելի կարծելով զինքը ալ չէին մօտենար աշտարակին, ուր տեղ էր այս մարդասպանը. որ իր յաջողութիւններէն սիրտ առնելով մէկ երկու անգամ գուրս ելաւ ու ցրուեց իր վրայ ծեծի եկողները: Երբ զապէս մէկը ընտրեցին իրեն քաղաքակից լարիօղջիներէն, որ երթայ խօսի անոր հետ

— Ես ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ բժիշկը կը ճանչնամ գուն: — Ես ալ խօսք է, ըսաւ, երկու տարի է որ իս անոր տունը գրին, ու ամեն կերպ ներդրութիւններով տանջեցին, արուն առնելով, մաքրողական գեղ ու պաղ ջուր խնցրելով. երբեք չի թողոցին որ ես ուզածս ընեմ. միշտ ինծի դէմ կեցան: Երբ զապէս բանտը կեցածի պէս էի հոն. բայց այս առտու մէկ կերպով մը փախայ այն գարշիկը տրնէն, ու հիմայ կատարեալ հանգստութեան մէջ եմ. ինչու որ ալ չեն կրնար իս հոն դնելու:

Գաղութային թիւնը ստոյգ էր ըսածը, ու ես խենթի մը քով կը գտնուէի դիւրարեկ նաւակի մը մէջ որ օդապարիկ գունար վեր կը վերցընէր, ու գրեթէ հազար կամ հազար հինգ հարուր կանգուն բարձրացեր էինք երկրէն: Ուստի ազլած մնացի վայրկեան մը ինչ ընելիքս չի գիտնալով. ու թէ որ ընկերս խելքին եկածը ընէր, կամ կուէ մը պատահելու ըլլար մէջերնիս, անշուշտ երկուքնիս ալ սոսկալի վտանգի մը մէջ պիտի խնայէիք, անանկ որ ազատութեան ճար չի կար: Ըստ միջոցիս՝ կատարուութեամբ ու ահաւելի ձայնով մը կը պոռար ու այս խօսքը կը կրկնէր. «Ես ելանք, վեր, վեր» ու աչքերը դարձած արտորոք լալիքը կը հանէր ու դուրս կընետէր:

անձնատուր (թէսիմ) ըլլալու: Ըն յանձնադուր եղաւ այս թէսիմը որ կամ Սեփանիկ խրկին զինքը կամ Կոստանդնուպոլիս: Հիմակ հոս է այս քաջ մարդը ոչ թէ բանտի մէջ այլ կառավարութեան պալատը: Իր յանցաւոր ընթացքը մանաւանդ ալ նանկ երկրի մը մէջ որ անձնական քաջութեան շատ յարգութիւն կուտան, մեծ զարմանքի մէջ թողուց բոլոր ժողովուրդը: Կարդ չի յոյժ կառավարութեան միտքը ասոր համար. սակայն կրտսէի թէ, իր առջի ըրած ծառայութիւններուն ու տարիքը առած մարդ մը ըլլալուն, անշուշտ ներողամիտ պիտի ըլլան աւոր...:

— Ես իրիկուն երկրաշարժութեան ցնցում մը զգացինք հոս:

Կրտսէի թէ Բաժանահան մեջ ալ սաստիկ երկրաշարժութեան էտեւ մեծ հեղեղ մը ըլլալով շատ վընաս տրեւեր է. բայց զեռ չի մնացած մանրամասնաբար:

ՎԱՆԱՅԻՆ

ՊԵՐՔԵՆ, 1 ՄԱՐԿԱՆԵՐ:

Ը. Բարձրութիւն Կալվարիայի իշխանը Կոստանդնուպոլիս պիտի երթայ կրտսէն զէպի եկող ամսու 4 կամ 6 ին:

Բանի մը օր է որ հրդեհ մը եղաւ Փլօհլի քաղաքը, որ շատ մեծ վնասներ պատճառեց բնակիչներուն: Եթե անասուն տունը որոնց մէջ երկու հարուր ընտանիքէն աւելի կային, բոլորն ալ էրեցան:

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ մեծ անշարժութեան մէջ է, ալ մենեկն ցորեն ուղղը չի կայ: Հասարակօրէն օգուտու ու սեպտեմբեր ամիսներուն մէջ կը ըլլայ այս տեղի առուտուրը:

ԱՐՏԱՐԻՆ ԵՄԻՐԻՆ

ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ

Սղեմեքտ օրադրութիւնը կը ծանուցանէ թէ Սանտիլիան կը զննելու երեւելիներէն մէկը ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ եկած է ու կը խնդրէ ԼՂԵՔԱՆՈՐԻՄ տեղութիւններ:

Ես ես կընայեի անոր ըրածներուն ու չէի համարձակեր բան մը ըսելու, վախնալով որ ալ աւելի կը բարկացնեմ:

Երեւակայեցէք մէկ անգամ թէ ինչ սոսկում ունեցայ ես երբ որ իր գուրպանները (չորապ) հանելէն ետքը, գէպի ինծի դարձաւ խոժոռ գէմբով մը ու ըսաւ. «Տակաւին տասը հազար փարսան տեղ պիտի երթանք, հարկ է որ մեզմէ մէկը իր ընկերը դուրս նետէ»:

Ըստ խօսքը ըսած ատենը գլխու մագերէ կը ցրցէին ու ձեռները կը գողցային. բայց իզմէ աւելի ուժով էր, ու ամենեկն չէի կրնար ընդգիմութիւն մը ընել անոր:

Թէ որ ատրճանակ կամ սուր մը ունենայի վրաս, ամենեկն ատեն շանցընելով կը պաշտպանէր զանի որ այս վտանգէն աղատիմ... գիտնաք որ բարոյականութեան պիտի անաչառ վարդապետ մըն ալ իրաւունք ունէր իս պախարակելու, ինչու որ զէնք չունէի վրաս:

Եստ ամէ ներդրութիւններու մէջ ալ, ասանկ սոսկալի վիճակ մը ամենեկն մտքս անցած չէր: Երբ թէ, կրտսէի, մարդակերներու ձեռքը ինկած ըլլայի կամ անթութեան տանջուած վագր (գառիկ) մը պատահէր ինծի, քան թէ ասանկ խենթ մարդու մը քով գտնուէի. որուն աղաչանք ընել, պաղատիլ, կամ համոզել:

ընդ որ ան կը զինեցրուն անկախութիւն տան : Կըսէ նաեւ թէ լորտ Ապրիլին ու Միայնալ Վահանգը ներքու կառավարութիւնը կը զինէ որ անկախութիւն տրուի անոնց :

ԳՆԱԳՆԱ

Փարիզ , 27 Մարտ :

Արթին Պէյը՝ որ Վ. Բարձրութեան Լազիպոսի փաշային կողմանէ եկած էր , այսօր մեկնեցաւ ասկից Լոնտրա երթալու . իր հետը գացին Տ երկուստապէս եղբայրացիներ , որ շատոնցւնէ փարիզ էին Վ. Բ. փոխարքային ծախքովը գիտութիւն սովորելու , ու հիմակ Լոնտրա կերթան որ նաեւ զոչ ու թիւն սովորին անգլիական վարժարանները : Արթին Պէյը վեց ամիս Լոնտրա կենալէն ետեւ փարիզի ճամբով Լոնտրայի միտի դառնայ :

Արտաքին գործոց պաշտօնատարին պատուենները կը զոչուցի թէ Վարձահիմ փաշան Վ. Բարձրութեան Լազիպոսի փոխարքային որդեգիրը , փարիզ գալու է յունիս ամիս մէջ , ու Գաղղիայի բոլոր երեւելի քաղաքները ու գործարանները պիտի պտուի :

9 , Ապրիլ :

Լոնտրայի տէրութիւնը՝ ինչպէս որ պէտք է նէ հաստատած ըլլալով Չինի մէջ իր քաղաքանութեան ու առեւտրական գործքերը , շատ նախանձաւորներ ունի հիմակ աս բանին համար :

Միայնալ Վահանգը կառավարութիւնը թէ պէտեւ եկամուտներու կողմանէ քիչ մը նեղութիւն ունի , այսու ամենայնիւ խորհրդարանը հաճեցաւ 40,000 թալէն ծախք ընելու որպէս զի աս տէրութեանը կողմանէ ալ գեւարան մը գտնուի չինաց կայսեր քովը : Կըսէ թէ Մ. Լ. Վերեդ անունով պաշտօնատարը պիտի երթայ Չինաստան որ հիմակ Լոնտրա է գեսարանութեան պաշտօնով :

ՅՈՒՆԱՏԱՆ

Եթէք , 8 Ապրիլ :

Աս երկրի կառավարութիւնը՝ օրագիրները ու

ու ջանալ՝ աւելորդ բաներ էին :

Չի կրցայ գէտ կենալ երբ որ աս մարդը առաւ դուրս նետեց իրեք աման նաւախիճը , ան ատենը օգապարիկ գունտը սոսկալի արագութեամբ կը բարձրանար . արդէն ան աստիճան բարձրութիւնը ելեր էր , որ բնաւ չէի կարծէր թէ կրնայ մարդ հոն հասնիլ . երկիրը աներեւոյթ եղած էր , ու թանձր ամպեր մեր չորս կողմը պատեր էին . սաստիկ ցուրտ մը կը զգայի ու միշտ վեր կեցայինք :

Նա ատենը դժգոհութիւն ցուցունելով ինքիւրմէն կը խօսէր ու կը մտնար թէ իր ուզածին պէս չերթար օդապարիկը . ու մեկէնմէկ դէպի ինծի դառնալով պօռաց . « Կարգը չ'է , զաւակ ունիս մի : — Լախտաւարը կնիկ մը ունի , ըսի արտործք , և ինը փոքրիկ տղայ . թէ որ մեռնելու ըլլամ՝ նէ՛ աւուր հացի կարօտ պիտի ըլլան : — Ես ալ ըսաւ , (անանկ ահռելի խնտու մով մը . որ աշունքէն կրակ կելլար ու խիստ մեծ վախի մէջ ձգեց իս) իրեք հարուր կնիկ ունիմ ու հինգ հազար զաւակ . մէ՛ զք , ինչպէս հիմայ կը հասնէի անոնց թէ որ կրկին ծանրութիւնը որ օդապարիկը կը վերցունէ , վեր

հասարակութիւնը , գրեթէ ամենքն ալ Ռուսաց տէրութեանը լծէնք խրկած յայտարարութեանը վրայօք կը մտածեն . վասն զի անանկ բաւերով զըլուած է որ ամենեւին տարակոյս մը չեն թողուր . Ռուսիայի ունեցած գիտաւորութեանը վրայ :

Յայտնի կերէնայ թէ Լ. Եթէքի կառավարութեանը մեծ զգացում տրուաւ յիշեալ գիրը , որու մէջ նշանաւոր յօդածներէն՝ ի զատ Հունաստանի ընդհանուր բաղադրականութեանը վրայ , եկամուտներուն համար ալ երկարօրէն զըլած էր . ուստի արժան կը համարինք մեր յարգի ընթերցողներուն ծանուցանել համառօտիւ աս վերջի յօդածին միտքը :

« Հատ կըցաւի կայսրը՝ տեսնալով որ Հունաստանի կառավարութիւնը պիտի չի կրնայ հատուկ « ցանկել առաջիկայ վեց ամիսը ստակը իր պարտքէն : — Վ. Բ. հիմակութիւնը ամենեւին բան մը չի « խնայեց յունաց ազգին համար , նմանապէս և զին « քը կառավարող տէրութիւնը հաստատ մնալուն . « բայց ամեն բան չափ մը ունի . Ռուսաց տէրութեանը կրկին և կրկին անգամ տրված խորհուրդ « ներքը որովհետեւ չընդունեց Հունաստանի պէտքը չէ « որ ալ օգնութիւն սպասէ անկից . մնաւաւոր թէ « պարտի հոգ տանիլ որ հարը գտնայ իր խոստումներ « ներքը կատարելու : Գաշանց թուրքը առանց գոր « ծաղրութեան մնալու չէ . իրեք ամիս ժամանակ « կուտանք Հունաստանի որ զինքը ազատէ . թէ որ « աս պայմանաւոր հասնէլէն ետքն ալ չի կրնայ իր « խոստումները կատարել , անատենը մեծ տհաճութեամբ « կըստի կայսրը բանեցընել ան իրաւ « տենքները՝ որ 60 միլիոն ֆունտ փոխ ստակին պայ « մանները կուտան իրեն » :

ՔԱՆԱՔԱՆ ԽԱՐԻՔ

Օ. Ժուլիա , 23 Ապրիլ :

Մասնաւոր գրութիւնէ մը իմացանք որ Վորին յիշատակութիւն Ռուսաց կայսրը՝ Լ. Չմիածնի սուրբ Լ. Թուոյն Սինհոդին անդամ անանք է հայ ազգի գերագին Լ. Պայ Ստեփանը Սատենեանց , փոխանակ Վորանեանց հանգուցեալ աղնիւ թաղման

աղայի : Յիշեալ աղայ Ստեփանին ազգասիրական եւ ռանգը յայտնի ըլլալով Հայաստանու մէջ , հասարակօրէն ամենքն ալ կը յուսան որ սուրբ Լ. Թուոյն բարեկարգութեանը ու ազգասօզուտ գործքերու յաւաքաղութեանը համար հոգեով չափ պիտի աշխատի :

Յարգի Ժիւլէ Տամիթ գիտնական վարժապետը , որն որ բարեկարգութեան զանազան գիրքերու հեղինակ է , ու փարիզու քաղաքապետին ալ գործակալ է (օֆիսիալ) , երեւելի ճիւղարան մը հաստատած է ի վաղուց յիշեալ մայրաքաղաքը գեղեցիկ պարտէզով ու յատուկ կը թարմանով մը (փինազ) :

Աս ճիւղարանին վրայօք աւելորդ կը համարինք երկարօրէն գովութիւն գրել որովհետեւ արդէն փորձով յայտնի է յիշեալ յարգի Ժիւլէ Տամիթին յաջողակութիւնը ու գործքի զբաժն արժանաւոր ու զիւրին միջոցները աշակերտներուն բարեօք ու պարկեշտ յառաջագիմութեանը համար , որով իրաւունք ունեցիր է նաեւ ստանալ համալսարանին (իւնիվերսիթէ) երեւելի գործակալներուն պաշտպանութիւնը ու բարեսէր համարումը : Երբունի վառօդապետ Սեմապարիւ Տատեան Հովհաննէս աղայի աղնուական մեծ որդին Լ. Եթէք Լալան ևս աս ճիւղարանին մէջ իր ուսմունքը կատարեց , ու ծաղկահասակ Հարութիւն Վարեգին աղա պղտիկ որդին ալ աս տեղա կը շարունակէ իր ուսմունքը աղէկ յաւաքաղութեան հաստատ նշաններ ցուցընելով :

Ուստի պարտաւորութիւն կը համարինք մեզի յանձն առնել յիշեալ ճիւղարանը հայազգի ծնողաց որոնք իրենց զաւակին Վաղղիա խրկել կուզեն գիտութիւն ու բարեկրթութիւն սորվելու համար . հաւաստի ընելով զանոնք , որ լորտ ամենայնի գոհունակ ըլլան պիտի պատուել ժիւլէ Տամիթին բարեսէր խնամքէն ու նախանձաւոր ջանքէն . որուն հայասէր աղնիւ բարքն ալ անշուշտ գովութեան ու յիշատակութեան արժան է : Աս ուսումնարանը փարիզ Սայրաքաղաքը Սէնթ Մարկըրիթ Սէն Ժեռմէն ըսած փողոցն է թիւ 41 :

Ուրվեւ Սինգէդիք անունով գաղղիաբէն օրագրութիւն մը կը հրատարակի փարիզ , որն որ ամիսը

եղանուս արգելք չըլլար . աս ուշանալը մեծ բարկութիւն կը բերէ ինծի :

— Ո՛հ , ինչ կըսես , պատասխան տրուի ուղեւով քիչ մը ատեն անցունել , ինչ բազմաթիւ ընտանիք ունիս . ո՛ր կը բնակին անոնք :

— Ես ըսելուս մէջ , ուր որ ես ալ կերթամ . ինչպէս հիմայ ես հասած էի հոն թէ որ հետս չըլլայիր , Լ. Պ. դուն ինծի արգելք եղար . ալ չեմ կրնար համբերել . կորիւր գնա . . . շուտով :

() Դապարիկ գունտը միշտ վեր ելալու վրայ էր սաստիկ արագութեամբ , ալ չի լսեցի անոր ձայնը . բայց յանկարծ իմ վրաս յարձակեցաւ գրկեց իս իր ուժեղ բազուկներովը ու վեր վերցուց :

Աս ատենը մէկ ահագին ձայն մը լսեցաւ , ու սաստիկ ցնցում մը զգացինք . վասն զի մեր կողքը՝ ապրանքով բեռնաւորած սայլի մը զարնելով իսկոյն կործանեցաւ ու մեք ալ ինկանք փոսի մը մէջ որ սե ու թանձր ցեխով լեցած էր :

Հատերնիս թեթեւ վերքով մը ազատեցանք . բայց ձախ թեւ օդաքնացին՝ որուն պատմութիւնը աս պատ-

ճառով կիսկատար մնաց , դժբաղդութեամբ կոտորեցաւ , ինկած ատենը քարի մը զարնելով :

Սոս գեղ մը տարինք աս ողորմելին , ու հոն առողջութեան վերակացուի մը յանձնեցինք , որ հաւանական է թէ բոլորովին հաշմեցուցած (սախտած) ըլլայ զանի . մեք ալ շարունակեցինք մեր ճամբորդութիւնը ու անկէց ետեւ մէջ մըն ալ անոր երեսը չի տեսայ :

Ուստի օրագրութեան միջոցով կաղաչեմ անոր որ ինծի իմացընէ թէ ինչպէս ազատեցաւ ան վտանգաւոր դիպածէն :

Կ .
Թարգմանեաց ի գաղղիական
Ստեփան Ռախման
Երանկերտաց վարժարանիս :

երկու անգամ կըտպւի, չորս մեծ թերթ թուղթի վրայ ութ ծալ որ է 64 երես տպագրութեան: Եւ օրագրութիւնը տարին վերջը չորս հատոր աղուր գիրք մը կըլլայ. որուն մէջը պիտի կարդացուի կա տարեալ նկարագրութիւն ու անաչառ և արժանաւոր գովութիւն մը, երեւի գործքերուն ու յառաջադիմութեանցը որ կըլլան զանազան տեսակ գիտութեանց մէջ, այսինքն մաթեմատիքայի, ֆիզիկայի, գրականութեան, արհեստից ու հարազատութեան եւ: Տարեկան ստորագրութիւնը օտար երկիրներու համար 40 ֆուանք է, (գրեթէ 200 օսմանեան դուռուշ) ու վեց ամսականը 25 ֆուանք:

Կը յուսանք որ մեր հայազգի ուսումնասէր երիւ տասարդները սիրով պիտի ստորագրեն ասանկ մէկ օգտակար և ուսումնական օրագրութեան մը. որուն գրատունը փարիզ Անը ըսած փողոցն է թիւ 37. ու իզմիւր Լըշալըսոյ Լըպարտեան գրատունը կրնայ ստորագրել ի՞նչ որ ուզէ:

Լատինացի բարեխառնութեան Օմիւնիոյ, գիտեալ ի միջօրէի և եղեալ ըստ բաժանման Ոսմուրի:

	Ի ստուերի:	Հարեու:
Ուրբաթ	16 Լպրիլ + 13½	աստիճան 00 աս.
Շաբաթ	17 " + 12	" 00 "
Կիրակի	18 " + 13½	" 19½ "
Երկուշաբթի	19 " + 12½	" 00 "
Յորեքշաբթի	20 " + 11½	" 00 "
Չորեքշաբթի	21 " + 13½	" 00 "
Հինգշաբթի	22 " + 13½	" 18½ "

ԱՄԵՏՐԱԿԱՆ ԽԱՐԻՔ

ԱՆԳՂԻՆ

Ի վերջոյ, 1 Լպրիլ:

Բամպակ: Թէպէտեւ երեւի նոր փոփոխութիւն մը չեղաւ, այսու ամենայնիւ զինքը հաստատ էն, ու բաւական գործառնութիւններ եղան, որովհետեւ շատ բամպակ եկաւ աս շաբաթ Լմերիգոյէն ու Լգիպտոսէն, որոնց թիւը կըհասնի 52:381 պալեայի. իսկ ծախած բամպակներուն թիւը՝ աս շաբթիվան մէջ՝ 29:680 պալեա է:

ԳՆՂՂԻՆ

Սարսիլիա, 9 Լպրիլ:

Բամպակ: Մեծ անշարժութեան մէջ է ու զինքը օրէ օր կիջնան. որովհետեւ կըհաստատեն թէ աս տարւան Սիւրեալ Լահանգաց բամպակներուն հունձը երկու միլիոն պալեաէն աւելի է. աս շաբաթ մէկ մաս Սպալեայի բամպակ ծախեցաւ 59 ֆուանքի խանութարը. Կիպրոսինը՝ 60 ֆուանք հարուրին 10 վար իջեցունելով վաճառեցաւ ու Լափլուզի տեսակը՝ 57½ ֆուանք:

Մետաքս: Գիններուն նոր փոփոխութիւն մը չըլլալով բաւական գործառնութիւններ եղան հետեւալ զինքերով. Մէշտուտ կարճ խալլա՝ կէս քիլոկրամը 17-19 ֆուանք, երկան խալլա՝ 16-17. Պրուսայինը՝ 14-15. Պարեամպոլինը՝ 12½-13:

Բուրդ: Իզմիւրու բանաձ առաջին տեսակը՝ 78-80 ֆուանք է յիսուն քիլոկրամը. երկրորդը՝ 50-52 Կոստանդնուպոլսոյ առաջին տեսակը՝ 72-75, երկրորդը՝ 52-55:

Ղէհրի: Եւ օրվան արժողութիւնը՝ աղէկ տարանքին համար 2 ֆուանք է. իսկիւնը՝ 1-1½ կէս քիլոկրամը:

Սուսամ: Թուլ է. Թէպէտեւ մէկ մաս պատրաստ ապրանք 40 ֆուանքի ծախեցաւ հարուր քիլոկրամը. այսու ամենայնիւ աս զինքը հաստատ չէ ու չի յուսացել որ զինանայ, միշտ 36-37 ֆուանք հաշուելու է:

Կոստաւ (թէթէն թօհումը): Հետեւալ զինքերով զերարվաճառ է. Լնատուրի ապրանքը՝ 24-25 հարուր քիլոկրամը. Բուլմէլինը՝ 26. Ուստիայինը՝ 23. Լգիպտոսինը՝ 22½-23:

Գործատունի վերաբերեալ ձէթ: Պատրաստ ապրանքին զինքը նորէն քիջ մը իջաւ. Իզմիւրու կողմերուն ձէթը հազիւ թէ 107½-108 ֆուանք կը ծախուի էթթօլիթրան (75 օխան):

Լնատունի ոսկը: Բիջ գործառնութիւններ կըլլան ու զինքը օրէ օր կիջնան. աս շաբաթ քանի մը մաս աս ապրանքէն ծախեցաւ 4½ ֆուանքի յիսուն քիլոկրամը:

Լֆիօն: Միշտ թուլ է ու զինքը նոր փոփոխութիւն չեղաւ:

ՏԱՃԱՍՏԵԼՆ

Օմիւնիա, 23 Լպրիլ:

Վշտալի է մեզի հրատարակել միշտ թէ տեղւոյս առուտուները անշարժութեան մէջ են. բայց զբաղաւաճար կըպարտաւորինք ամեն շաբաթ նոյն բանը կրկնել. այսու ամենայնիւ ակնունքին թէ յաջողակ փոփոխութիւն մը չի հարկէ ըլլայ պիտի: Հիմակուհիմայ կըփութանք գլխաւոր ապրանքայ զինքը նշանակել, Թէպէտեւ հասարակօրէն թուլութեան մէջ են:

Բամպակ: Չուղելի. աս օրվան արժողութիւնը 175-204 դուռուշ է խանութարը ըստ տեսակին:

Մեղրամիմ: Բիջ մը կուզի, ու ապրանքին աղուրութեանը նայելով 1040-1120 դուռուշ կը ծախուի խանութարը:

Լֆիօն: Թուլ է. 80-80½ դուռուշ չէքին հազիւ թէ կըծախուի այսօր:

Ղէհրի: Եւ օրերս քիջ մը կուզի ու ըստ տեսակին 17½-18 դուռուշ օխան զերարվաճառ է: Եւ կիլիպին զինքը՝ 9½-10 դուռուշ է:

Մետաքս: Պրուսայինը՝ 240-320 դուռուշ է թէ ֆէն ըստ տեսակին. Պարեամպոլինը՝ 135-143 դուռուշ օխան:

Փալամուտ: Խիստ քիջ կայ ու շատ կուզի ու 120-140 դուռուշ կըծախուի ապրանքին աղուրութեանը համեմատ:

Ձէթ: Թուլ է. աս օրվան արժողութիւնը 194-200 դուռուշ է Միտիլինի ու Լուրէմիտի ապրանքը նաւուն մէջը աւանդելու պայմանով բոլոր ծախքը վաճառողին վրայ (Ֆրանքապօրտո):

Ցորեն: Լնատուրի առաջին տեսակը ֆրանքապօրտո 20 դուռուշ է Պօլսոյ քիլին. երկրորդ տեսակը՝ 16-18 դուռուշ. Ուստիայի կարծր ցորենը՝ 18. գարին 7-8 դուռուշ:

Եզան մորթ: Լնշարժութեան մէջ է ու հազիւ թէ 6½-6¾ դուռուշ կըծախուի օխան:

ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆ

Տիմիթրիոս Վարանտինոս անունով յարգի անձ մը կըխոստանայ այհիւսի ըսած (սըրաճա կամսը չան եուվասը) հիւանդութիւն ունեցողները քիջ օրվան մէջ բժշկել, թէ կին մարդ է եղեր և թէ էրիկ մարդ. ուստի ի՞նչ որ որ ուզէ կրնայ գտնալ զինքը Լաիա Վարթերնայի փողոցը բալիթան Բայայի Վօրէսիին տունը:

ՆՈՐԱՏՈՒՄ ՄԱՏԵԼՆ

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍԱՐԱԿ

Թարգմանեալ ի գաղղիական բնագրէ

Ի ԳՐԻԳՈՐԷ ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ
ՀՄԱՅԵԿԵԱՆՑ

Մետրպեան վարժարանը կըծախուի. կիսակաշի կաղմըւածին զինքը՝ 12 դուռուշ է. իսկ պարզ թղթովը՝ 8 դուռուշ:

Նոյն վարժարանը կըծախուի նաեւ Սաղմոս նորա տիպ. հասարակ կաղմըւածին զինքը՝ 10 դուռուշ է. կիսակաշին՝ 12 դուռուշ. նմանապէս Վերական և Հեզերէն, հատը 60 փարայ. ու համառօտութիւն քրիստոնէական վարդապետութեան դպրատան տղոց համար, հատը 40 փարայ:

ԵՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԼՆ. Եւ Օրագիրը շաբաթը անգամ մը կը տրպլի:

Տարեկան ստորագրութեան գինը՝ 120 դուռուշ է կանիկ (փէշին). ու՛ր որ ուզէ կրնայ ստորագրել:

Իզմիւր օրագրութեան տպարանը:
Պօլսոյ՝ Վալիտէ խանը Հապագեան Սարգիս աղային գրատունը:

Պուրտա՝ Վապարճեան Սատթէոս ու Վրիգոր աղայից մաղազան:

Լգէքսանգրիա՝ Լղաղանեան Կարապետ աղային մաղազան:

Դահիթէ՝ Լղեղաղանեան մահաթի Լգէքսան աղային գրատունը:

Հոպպէ՝ Սրապիւնեան աղայ Հակոբին գրատունը:

Թրեստ՝ Լգեղեան Վրիգոր աղային գրատունը:

Լըղոլմ՝ ազազեանց Հարութիւն աղային մաղազան:

Լէն՝ Կասապեան Վազար աղային տունը:

Լաւ՝ Պըլքըլեան աղայ եղբարց մաղազան:

Պաղտատ՝ Լնգղիոյ առաջին թարգման աղայ Լաւ չիկին տունը:

Դաւթէ՝ Հիմաղանեան Սարգանեանց աղայ Կալուսին վաճառատունը:

Թէհրան՝ Լաքեղեանց Թադէոս Կանին բնակարանը:

Սպահան՝ Լմիւրեանց աղայ Լմիւրեանի վաճառատունը:

Պոմպա՝ յարգի պարոնաց Լղանուր որդւոց և ընկերաց վաճառատունը:

Սինկափոր ու Պաղապիա՝ յարգի պարոնաց Սէթ եղբարց գրատունը: